

[Knud Østergaard.]

Det er kampen mod begunstigelserne og kineseriet, mod boligjungle og boliglotteri. Jeg mener så bestemt, at skal man finde en fælles indstilling hos alle, så er det dette ønske om at nå til det normale, som må være, at der er boliger nok, og at det er pris og kvalitet, der konkurreres på. Det er den situation, man ønsker politikerne skal samarbejde om, og når den er nået, skal vi holde fingrene væk, så byggetempoet og byggerytmen fastholdes.

Se, en gang imellem kan man jo godt falde i tanker og se historien vandre forbi skrivebordet. Man kan genkalde i erindringen forhandlingerne i 1965 og 1966, som resulterede i det store firkantede boligforlig. Man mindes den tidligere boligminister, hr. Kaj Andresen, da han til de nuværende regeringspartiers boligfolk sagde: Kom, kære venner, boligen brænder, kom og hjælp os lidt på vej. Han bad mit parti om at lægge både hoved og krop til boligsagen, og vi gjorde det.

Det var interessant her i dag ud over det, som hr. Kaj Andresen sagde i sit første indlæg, at høre hans og også det ærede medlem hr. J. O. Krag's tanker om det samarbejde, som man dengang indbød til. Hvad var i grunden deres motiver? Hvad var deres og socialdemokratiets hensigt? Var det blot en mindretalsregerings kamp for magten? Var det blot et forsøg på at fordele ansvaret for den bolignød og den byggekrisse, vi havde dengang, på folketingets øvrige politiske partier? Eller var det virkelig den daværende regerings ønske sammen med den dengang værende opposition at trække boligpolitikken ud af partistriden med det formål, at sagen skulle løses? Skulle det ske, måtte ikke mindst for befolkningens forståelse for det ubehagelige, som måtte følge med, også alle lægge ryg til. Vi, der kom til forhandling, følte, at det var det sidste, der var tilfældet. Måske var vi for bløje, vi ved det ikke, det afhænger af svaret. Men vi følte, at socialdemokratiet dengang lagde kortene på bordet og sagde til os: Vi stiler mod et frit boligmarked, kan vi enes om vejene dertil?

Jeg mener ikke, det i dag tjener noget formål at dissekere dette boligforlig, at sige: det var mit, og det er godt, og det var dit, og det er skidt. Men det er værd at notere sig den boligpolitiske udvikling på området siden da. Det er vel ikke upåagtet for nogen, at socialdemokratiet ikke havde den krop, man

troede. De blev ømskindede og ømfindtlige. De fik kløe på ryggen, og i det røde kabinets 14 måneder viste det sig, at den eneste kløpind, de kunne bruge, var den, der var lavet af det ærede medlem hr. Kai Moltke. Dette var en stor skuffelse for mit parti, som tog et medansvar, og som også fik et medansvar at føle.

Det har også været en stor skuffelse for os; at vi i regeringsperioden gang på gang har følt, at socialdemokratiet veg ud. De er kommet med deres stiklerier og småforslag og mere eller mindre bevidst støtte til videregående SF-initiativer, og i debatter her i det høje ting har man ligesom følt; at bare de kunne få regeringen og regeringspartierne til at sige, at man ikke længere følte sig bundet af boligforliget, ja, så lå man selv lunt i svinget, så kunne man indtage den skarpe oppositions ansvarsfrie position. Man kunne forvirre de billigtboende og de boligsøgende, de gamle og de unge, den lille parcelhusejer og ham, der føler priserne i nybyggeriet, ganske efter det tema, som hr. Helge Nielsen anslog her for et øjeblik siden.

Jeg tror derfor, det er godt, at vi får en debat som denne, inden vore venner til venstre i salen for alvor kommer op af deres starthuller. Der er grund til at appellere til det store socialdemokrati om ikke at sætte sin værdighed over styr for en taktisk position, der kun kan føre til ulykke for os alle.

Vi lægger nemlig ikke skjul på, at vi søger at undgå et partipolitisk spil om boligpolitikken, der kan skyde en løsning ud i det uvisse. Vi skjuler ej heller, at vi har brug for socialdemokratiet, som de havde brug for os, for at fastholde hos hele befolkningen forståelsen for de midler, der i en ikke for fjern fremtid skal bringe os et rimeligt og forskelligartet boligudbud til afbalancerede priser. Vi siger det så klart, fordi vi også tror — det er måske naivt, jeg kan se, det ærede medlem hr. J. O. Krag smiler, men så får det være naivt — men vi tror, at socialdemokratiet har brug for os, for socialdemokratiet må da være interesseret i at være regeringsduelig. De må da være interesseret i at være med til at træffe afgørelserne i dansk politik, i at være med til at gennemføre ting, som befolkningen ønsker vi skal gennemføre. Og så er det, vi spørger: Er de da som kollegerne i Kreml forkølede alle sammen? Hvor er de henne med deres tanker, som vi sluttede aftaler og